

Elektrochemické akumulátory

Úvod do ověřování parametrů

Ing. Pavel Jandura, Ph.D.
Laboratoř bateriových systémů a emobility

+420 734 398 489
pavel.jandura@tul.cz

Obsah cvičení

- ❑ práce s dokumentací k článkům
- ❑ **4W measurement** (Kelvinova metoda)
- ❑ přesnost měření a kalibrace přístroje
- ❑ ověření měrné hustoty energie (VED, GED)
  - standardizovaný test nominální kapacity
- ❑ měření vnitřního odporu metodou ACIR a DCIR
- ❑ dlouhodobé zkoušky životnosti

@ *praktický příklad 1*

@ *praktický příklad 2*

@ *praktický příklad 3*

@ *praktický příklad 4*

Práce s dokumentací k článkům

Identifikace článku a jeho klíčových parametrů

- ☐ Určete model vzorku článku z popisu na jeho obalu
- ☐ Pokuste se vyhledat dokumentaci k vašemu vzorku článku

elearning složka
„Datasheety vzorků“

Znalost nutná pro
nastavení zkoušek!

- **Datasheet** najděte **napět'ové limity** pro nabíjení a vybíjení
najděte předpis **testu nominální kapacity**
- **MSDS** zkuste najít **složení aktivního materiálu elektrod**
- **UN38.3 report** ověřte **výsledek testů bezpečnosti**

➤ Vyhodnocení

- Jaké informace jsou obvykle uvedeny na pouzdře článku?
- Které bezpečnostní testy jsou předepsány dle UN38.3?

Vliv absence čtyřvodičové metody na měření

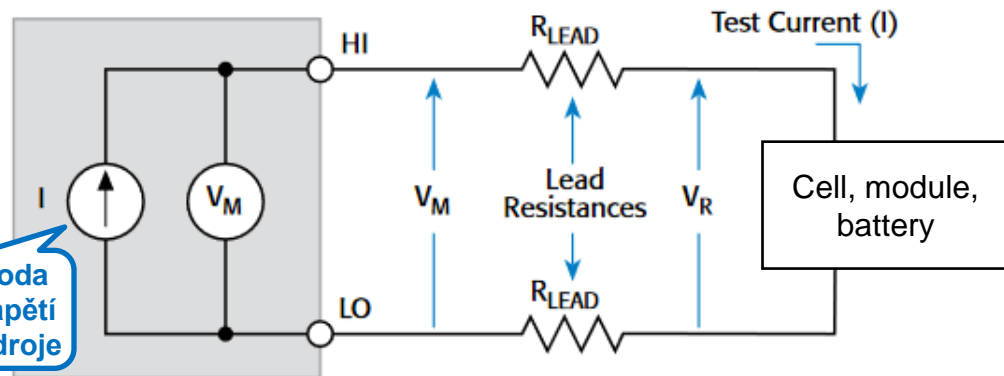
Dvou vodičová metoda (2W)

- “Hystereze” – při nabíjení je měřené napětí vyšší, než skutečné a naopak
- **Čím vyšší zatěžovací proud, tím větší chyba měření!**

$$V_M = V_R + 2R_L I_{Test}$$

- Při měření OCV se chyba neprojevuje
($I_{Test} = 0$)

2W metoda
měří i napětí
zátěže/zdroje

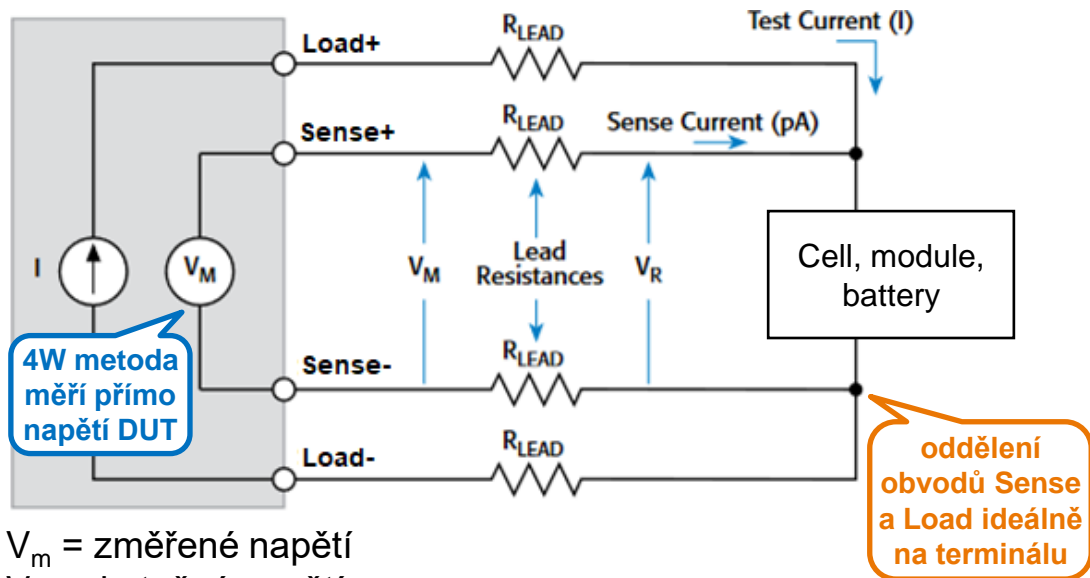
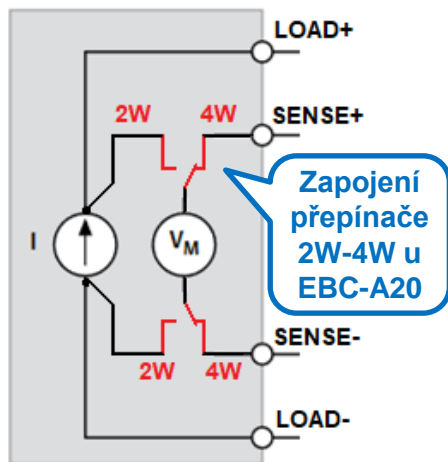
V_m = změřené napětí

V_r = skutečné napětí

Zdroj: Tektronix

Čtyřvodičová metoda (4W)

$$V_M = V_R + 2R_L I_{Sense}$$

V_m = změřené napětí
 V_r = skutečné napětí
Zdroj: Tektronix

Praktický příklad 1

EBC-A20 limity
5A nabíjení
20A vybíjení

Pozor, pracujete s živými
elektrochemickými články, v
případě zkratu hrozí nebezpečí!

- ☐ Připojte tester EBC-A20 k softwarové aplikaci ZKETECH
- ☐ Připojte tester EBC-A20 k univerzálnímu 4W držáku cylindrických článků
- ☐ Změřte a zaznamenejte hodnoty **napětí** vždy pro **2W** a **4W** metodu:

přepínačem na
EBC-A20 je třeba
přepínat svižně

Nabíjení
metoda C-CV
v EBC-A20

I_{Load} (C-CV)	U_{2W} [V]	U_{4W} [V]
0 A (off)		
0,1 A		
0,5 A		
1 A		
5 A		

Vybíjení
metoda D-CC
v EBC-A20

I_{Load} (D-CC)	U_{2W} [V]	U_{4W} [V]
0 A (off)		
0,1 A		
0,5 A		
1 A		
5 A		
10 A		

➤ Vyhodnocení

- zhodnoťte chybu měření při použití 2W metody a její důsledky

Přesnost měření a kalibrace přístroje

Praktický příklad 2

Pozor na paralelní připojení
ampérmetru k držáku (okamžitý zkrat!)

Zde všechna měření proběhnou
v 4W metodě (ověřte správnou
polohu přepínače na EBC-A20)

- ☐ Do zapojení z předchozí úlohy připojte „přesný“ ampérmetr do **Load obvodu**
- ☐ Změřte a zaznamenejte hodnoty **proudu** z aplikace a ampérmetru

Nabíjení
metoda C-CV
v EBC-A20

I (C-CV)	$I_{\text{aplikace}} [\text{A}]$	$I_{\text{ampérmetr}} [\text{A}]$
0 A (off)		
0,1 A		
0,5 A		
1 A		
5 A		

Vybíjení
metoda D-CC
v EBC-A20

I (D-CC)	$I_{\text{aplikace}} [\text{A}]$	$I_{\text{ampérmetr}} [\text{A}]$
0 A (off)		
0,1 A		
0,5 A		
1 A		
5 A		
10 A		

Pozor na nastavení rozsahu a
limit ampérmetru (zde max 10A!)

➤ Vyhodnocení

- zhodnoťte přesnost měření přístroje EBC-A20 a jeho důsledky

Ověření měrné hustoty energie (VED, GED)

Praktický příklad 3

Pozor na zkrat mezi terminály při použití kovového posuvného měřítka!

- ☐ Změřte **rozměry** a **hmotnost** vašeho vzorku cylindrického článku
- ☐ Naprogramujte test **nominální kapacity / energie** článku v aplikaci ZKETECH

Z časových / organizačních důvodů
nebudeme vlastní test článku provádět
a využijeme dostupná data

- hodnoty nominální kapacity / energie vyčtete ze složky „Datasety vzorků“ na elearningu (obvykle 5. nebo 6. řádek **CC Discharge**)

➤ Vyhodnocení

- Určete **VED** [Wh/l] a **GED** [Wh/kg] vašeho vzorku cylindrického článku
- Uveďte v protokolu předpis (tabulkou) testu nominální kapacity vzorku

Měření vnitřního odporu metodou ACIR a DCIR

Praktický příklad 4

Před měřením si
zapište hodnotu
OCV článku

měření proběhnou
v 4W metodě

- ☐ Změřte **ACIR 1 kHz** vzorku cylindrického článku předloženým **ACIR metrem**
- ☐ Naprogramujte test **DCIR10s** v aplikaci ZKETECH

$$DCIR10s = \frac{U_0 - U_{10s}}{I_{Load}}$$

V aplikaci ZKETECH spustíte
1min vybíjení proudem 0,5C a
ze zaznamenaných dat vyčtete
hodnotu napětí pro 10 sec

- hodnoty naměřené DCIR10s vyčtete ze složky „Datasety vzorků“ na elearningu (řádek **DCIR_1 Discharge**)

➤ Vyhodnocení

- Určete hodnoty ACIR a DCIR10s
- Porovnejte zjištěné hodnoty s datasheetem

Dlouhodobé zkoušky životnosti

Ukázka

❑ TBD

Děkuji za pozornost

Ing. Pavel Jandura, Ph.D.
Laboratoř bateriových systémů a emobility

+420 734 398 489
pavel.jandura@tul.cz